

Keuzevak en nascholing Thematiseren en interactievaardigheden

Het Lectoraat Jonge Kind Educatie heeft met een themagroep jonge kind (bestaande uit de lector en docenten jonge kind) een keuzevak jonge kind ontworpen voor de profileringsfase van de pabo. Dit keuzevak richt zich op het thematiseren in de voorschool en onderbouw van het basisonderwijs om zo de educatieve proceskwaliteit te verhogen. Thematiseren is een proces waarbij leerkracht en leerling samenwerken aan een thema. Dit proces is dynamisch en vraagt om actieve samenwerking tussen de leerkracht en de kinderen, waarbij de belevingswereld van het kind centraal staat (SLO, 2021). Tijdens het thematiseren worden kinderen uitgenodigd mee te denken en te praten over de inhoud en gaan deze al spelend te verkennen. De leerkracht brengt in interactie met de kinderen hun kennis en vaardigheden op een hoger niveau (educatieve proceskwaliteit). Uiteindelijk wordt gemeten of de educatieve proceskwaliteit daadwerkelijk verhoogd is.

In het werkveld bleek ook behoefte aan bovengenoemde kennis en vaardigheden. Dit maakt dat we de inhoud van dit keuzevak hebben verwerkt in een pilot-nascholing op OBS de Uitvinding in Enschede. Met de leerkrachten van de onderbouw is als doel gesteld dat ze in staat zijn om een gevarieerd en doelgericht activiteitenaanbod te realiseren in (spel)begeleiding en kleine kringactiviteiten. Ze hebben middels het proces van thematiseren activiteiten ontworpen en zetten passende educatieve begeleiding in met als doel dat dit bijdraagt aan de ontwikkeling van jonge kinderen. Hierbij wordt het thematiseren als middel ingezet om de educatieve proceskwaliteit (lees interactievaardigheden van de leerkracht) te verhogen

Bij de start van de nascholing (start proces thematiseren) hebben de leerkrachten hun interactievaardigheden ingeschaald. Daarbij hebben ze concrete doelen gesteld om de educatieve proceskwaliteit te verbeteren. Tussentijds worden beelden gemaakt waarin met en van elkaar geleerd wordt en waarin het proces van ontwikkeling gevolgd wordt. Aan het einde van de scholing (eind proces van thematiseren) wordt de ontwikkeling in kaart gebracht en gemeten wat het effect is.

Onderwerpen die centraal staan in deze nascholing zijn:

- Vanuit wetenschappelijke (o.m. leerlijnen) en ervaringskennis de brede ontwikkeling van jonge kinderen accuraat in kaart te brengen. Dit is nodig voor een goede afstemming van het aanbod. Deze ontwikkeling wordt verwerkt in de fasen van thematiseren;
- De vijf fasen van thematiseren in te zetten in het onderwijs aan het jonge kind;
- De betekenis van educatieve proceskwaliteit en hoe deze gestimuleerd kan worden in kleine kringactiviteiten en tijdens spelbegeleiding in de verschillende fasen van thematiseren;
- Op basis van kennis van de ontwikkeling van spel voor kinderen van 3-7 jaar; komen tot een doelgericht aanbod;
- Ontwikkelen van betekenisvolle spelinhouden, die zorgen voor betrokkenheid van kinderen;
- Tijd nemen om het spel van kinderen feitelijk te observeren en te relateren aan ontwikkel- of leerlijnen;
- Begeleiden van het spel volgens de 3 V's (Verkennen, Verbinden, Verdiepen);
- Ontwikkelen van educatieve interactievaardigheden.

Wil je ook graag met jouw team aan de slag met thematiseren in de onderbouw om op die manier de educatieve proceskwaliteit te verhogen? Neem dan contact met ons op. Samen kunnen we de kwaliteit van interacties verbeteren en een inspirerende leeromgeving creëren waarin kinderen spelenderwijs leren en groeien.

Cathy van Tuijl (c.vantuijl@saxion.nl), Nicolien Tip (n.tip@saxion.nl) en Simone Soomers (s.soomers@saxion.nl).